

Pasiewicz w Piotrkowie

"Emptiness-Existence-Entity – pustka/istnienie/istota"

Wystawa prezentuje cykl obrazów zatytułowany "Theatrum forms", o którym można powiedzieć, że stanowi swoistą prefigurację, trwale przewijającą się w całej twórczości Piotra Pasiewicza, refleksji nad kruchością i ulotnością naszego istnienia. Jej najpełniejszy wyraz odnajdziemy w aktualnie powstającej serii prac Wieloformy, których ekspozycja stanowi klamrę spinającą i podsumowującą dotychczasowe poszukiwania artysty o charakterze formalnym i treściowym. Dopełnieniem narracji wystawy jest zapis wideo the DREAM, rejestrujący performance artysty na temat metafizycznych relacji człowieka z naturą. W ramach tej akcji artysta podejmuje próbę symbolicznego aktu zespolenia swojego cielesnego i duchowego istnienia z naturą. Tym samym daje asumpt do dalszych dociekań nad istotą istnienia i związaną z nią ideą pustki. Punktem wyjścia do wszelkich działań Piotra Pasiewicza jest bowiem głęboka konstatacja wywodząca się z filozofii Wschodu o iluzorycznej jaźni człowieka warunkującej jego istnienie oraz o nierozłączności tego jednostkowego istnienia ze wszechświatem. Artysta na gruncie aktualnej wystawy stawia więc pytania o pozorność naszego świata i naturę otaczającej nas rzeczywistości, o granice poznania złożoności struktury wszechświata, czy wreszcie o tożsamość własnego Ja. Swoje rozważania koncentruje wokół zagadnienia pustki, istnienia oraz istoty, co uzasadnia w następującej sposób.

„Wyobrażam sobie pustkę. Ale pustkę rozumianą nie w sensie negatywnym, jako brak czegoś czy negację bytu lecz pustkę w ujęciu nieskończoności, która zawiera w sobie wszystko i nic jednocześnie. Jest niczym Ein Sof kabalistów siłą sprawczą wszelkich zjawisk i bytów. Wszystko się z niej rodzi i do niej wraca. Próbuję jej doświadczyć poprzez przeżycie nicości własnego JA, a raczej tego co uważamy za JA ciała, umysłu, woli i świadomości. Wyzwolić się od indywidualnego bytu doświadczając Nirwany czy Oświecenia, odkryć prawdę o sobie i wszechświecie, że nie istnieje żadne oddzielne i samodzielne JA, że ja Piotr nie istnieję w oderwaniu od wszechświata lecz jestem zależny od wszystkiego co się w nim wydarza. Jestem częścią niepodzielnej całości. Pustka przenika wszystko i stanowi istotę wszystkiego. Jeżeli mam krzesło mogę je połamać zamieni się wtedy w np. opał, jeżeli mam drzewo mogę je ściąć i zrobić z niego mebel. Dlatego parafrazując Sutrę Serca Pustka jest formą, forma jest pustką. Zrealizować stan Pustki to intuicyjnie poznać ostateczną naturę, która nie rodzi się i nie umiera, jest wieczna i niezmienna”.

Zdaniem artysty pustka i istnienie wzajemnie się przenikają, ponieważ naturą naszego ograniczonego istnienia jest odwieczna tęsknota, niespełnienie i poczucie straty. Uznanie i prestiż, upragniona stabilizacja czy poczucie bezpieczeństwa są wyłącznie iluzją naszego bytu. Dają zgubne złudzenie osobnej i indywidualnej jaźni, podczas gdy tak naprawdę przesłaniają niepodzielną naturę rzeczywistości. Bo wszystko co w życiu osiągnęliśmy ma swój koniec i zawiera się w pustce. Z koncepcją pustki łączy się również pojęcie istoty, ale istoty nie w rozumieniu zachodnim, jako tożsamości osadzonej w ciele czy też osoby identyfikującej się z ciałem i umysłem lecz jako stanu No Self, w którym znika wszelka cielesność, percepcja i produkty umysłu.

„Wyrazić ten stan mogę poprzez sztukę, która jest dla mnie pewną formą medytacji – mówi artysta. W moich pracach pragnę zmierzyć się z zagadnieniem Pustki. Odnajdziemy ją w niekończącej się przemianie formy, stałej w płynną i odwrotnie. Struktury przepływają przez płótno niczym nieskończone cykle Samsary. Patrząc na nie odnosimy wrażenie, że stanowią próbę uchwycenia przemiany pomiędzy życiem a śmiercią. Formy powstają a następnie ulegają rozkładowi by ostatecznie scalić się w odmiennej już konfiguracji w nową jakość. Struktura musi się rozpaść aby stać się elementem składowym nowego życia. Ten proces ciągłej transformacji jest esencją

wszelkiej egzystencji. Nie można go zatrzymać ani oswoić. Właśnie ten przepływ jest ukryty w ciągle zmieniającej się chaotycznej materii moich prac. Materii, którą determinuje sieć powiązań i przemiany struktur, wzajemnie się przenikających w tańcu Pustki i Formy.”

Sztuka jako jedna z nielicznych dziedzin aktywności człowieka, poprzez swój transcendentálny wymiar daje możliwość obcowania z tytułową pustką, a przez to pośrednio pozwala odkryć prawdę o istocie istnienia. Jest niczym heideggerowska szczelina w murze bytów, dzięki której dosiegamy bycia czy też metaforyczna rozdarta kurtyna codzienności Milana Kundery, po uchyleniu której dany jest nam dostęp do istoty świata.

Barbara Hareża

Piotr Pasiewicz

Urodzony w 1979 r. w Łodzi. Absolwent Wydziału Grafiki i Malarstwa na Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, gdzie w 2013 roku otrzymał dyplom z wyróżnieniem w Pracowni Malarstwa I (Otwarta Księga) u prof. Andrzeja M. Bartczaka. W swojej twórczości wykorzystuje różne media, tj. grafikę warsztatową, malarstwo, rysunek, performance, video-art oraz krótkie formy filmowe. Na swoim koncie ma liczne wystawy indywidualne oraz zbiorowe w Polsce i za granicą. W 2011 roku otrzymał stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W roku 2013 został finalistą 12. edycji konkursu Artystyczna Podróż Hestii. Mieszka i pracuje w Łodzi.